

Ismertetés: A fiatalok kockázati viselkedésének és mentális egészségének szűrése: a YouthCHAT program

Screening for risky behaviour and mental health in young people: the YouthCHAT programme

Ismerteti: Maczali Katalin ✉
Állami Egészségügyi Ellátó Központ

Szerzők: Goodyear-Smith F, Martel R, Darragh M, Warren J, Thabrew H, Clark TC.

Megjelenés: Public Health Reviews 2017;38:20; doi: <https://doi.org/10.1186/s40985-017-0068-1>

Beküldve: 2017. 11. 12.

doi: 10.24365/ef.v58i4.207

Kulcsszavak: mentális egészség; kockázati magatartás; kamaszkor; szűrés; eHealth

Keywords: mental health; risk behavior; adolescence; screening; eHealth

ÖSSZEFOGLALÁS

A *YouthCHAT* egy fiatalokra specializált, önkitöltős, holisztikus, kockázati magatartást és mentális egészséget elektronikus formában szűrő és intervenciót tervező program, amelyet Új-Zélandon fejlesztettek ki. A cikk célja, hogy megvitassa ennek a logikáját, a fejlesztését, a progresszív megvalósítását és a potenciális hatását a fiatalok egészségére és jólétére.

Az elektronikus szűrés (e-szűrés) konzisztens eredményeket nyújt, csökkenti a személyzet munkaidejét, és önkitöltős jellege által az egyén több mindent árul el önmagáról. Egyre több kutatás javasolja az elektronikus, önkitöltős felméréseket. Az e-szűrés lehetőséget nyújt arra, hogy a fiatalok érzékeny információkat osszanak meg anélkül, hogy félniük kellene a megbélyegzéstől.

A YouthCHAT összetett szűrő a pszichoszociális problémákhoz, amelyet egy felnőttet célzó mérőeszközből – elektronikus esetkezelő és segítő felmérő eszközből – fejlesztettek ki (*eCHAT* – *Electronic Chat*). Az *eCHAT* egy önbejelentő, gyors

(5-15 perces) szűrőeszköz, amely vizsgálja a szerhasználatot, a problémás szerencsejátékot, a depressziót, a szorongást, a dühkezelési problémákat és a mozgáshiányt.

A pozitív válaszadás dohányzásra, alkoholfogyasztásra és más kábítószerekre közvetlenül átvezet a szerhasználatot, depressziót vagy szorongást mérő, validált, elektronikus kérdőívekhez, amelyeket a YouthCHAT esetében kifejezetten a fiatalok számára fejlesztettek ki. Az elektronikus forma következtében az eredmények azonnal kommunikálhatók az egészségügyi szakemberek számára, és tartalmaznak egy összefoglalót a felmérés eredményeiről, amely segít a kérdésekre adott válaszok mélyére ásni.

Megfelelő populációs lefedettség esetén a YouthCHAT adatai felhasználhatók a mentális egészség kockázatainak prevalencia vizsgálatához, ez segíthet a szakembereket magasabb szükségletű területekre csoportosítani. Ezek az adatok információt adhatnak a fiatalok mentális egészségéről és szerhasználatáról, továbbá segítséget nyújthatnak a megfelelő, többlépcsős intervenció kidolgozásához.

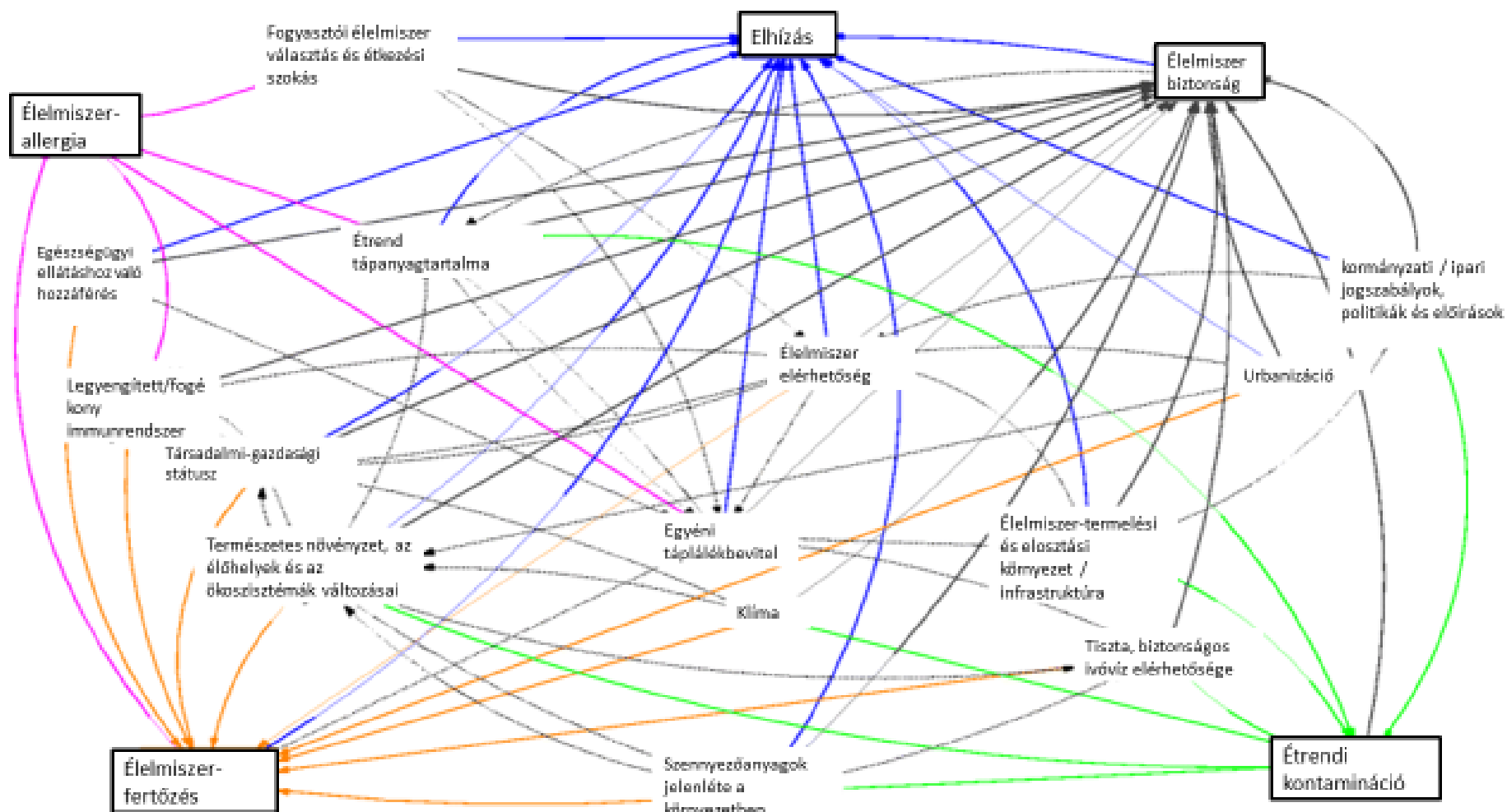
Ezek az anonim adatok több szinten is felhasználhatók, akár egyéni egészségügyi szolgáltatóknál vagy regionális egészségügyi ellátóknál. Az elérhető

adatok elemzéséhez kifejlesztettek egy portált, amelyhez hozzáférést kapnak a házi orvosok, a klinikai szakemberek és az egészségügyi adatelemzők.

TANULSÁGOK A HAZAI SZAKEMBEREK SZÁMÁRA

A hazai ifjúsági egészségügyi ellátásban is szükség lenne egy hasonló szűrőeszköz adaptációjára, hiszen a magyar ellátórendszer is pénz- és időhiánnyal küzd. Hasznos lehetne egy olyan, hazai online szűrőfelület, amelyet az új-zélandi maori lakosság mintájára az itthoni roma populációra lehetne specializálni, akár roma nyelven elérhetővé tenni.

1. ábra: 14 tényező, amely az 5 ételmisszerekkel kapcsolatos népegészségügyi problémák közül legalább 3-mal összefügg

Forrás: Food, health, and complexity: towards a conceptual understanding to guide collaborative public health action. Majowicz SE, Meyer SB, Klopotnicki SI, Graham JL, Sheikh A, Elliott SJ, Minkler LM, Scott S, Laird B. BMC Public Health. 2018 Jun 8;18:487. doi: 10.1186/s12889-018-3342-6.